

Nr 42.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående reglering av priserna på fisk under budgetåret 1952/53, m. m., såvitt propositionen hänvisats till lagutskottet.

Genom en den 29 februari 1952 dagtecknad proposition, nr 96, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden, föreslagit riksdagen att

dels antaga vid propositionen fogat förslag till förordning om viss reglering av handeln med fisk, m. m.,

dels ock medgiva, att för tiden till och med den 30 juni 1953 reglering av priserna på fisk ävensom av exporten av fisk av vissa slag må anordnas i huvudsaklig överensstämmelse med de grunder, som förordats i propositionen.

Propositionen har, såvitt angår förordningsförslaget, hänvisats till lagutskott och behandlats av andra lagutskottet. I övrigt har propositionen hänvisats till behandling av jordbruksutskottet.

Det vid propositionen fogade författningsförslaget är av följande lydelse:

Förordning

om viss reglering av handeln med fisk, m. m.

Härigenom förordnas som följer.

A. Inledande bestämmelser.

1 §.

Med fisk förstås i denna förordning såväl färsk som frusen, kryddad, saltad, sockersaltad, torkad eller rökt fisk.

Vad i förordningen sägs om fisk skall även gälla räkor.

Med fiskare avses i förordningen endast svensk fiskare.

B. Om viss reglering av handeln med fisk.

2 §.

Hava fiskare, för vilka fiske utgör huvudsaklig eller väsentlig inkomstkälla, eller sammanslutningar av sådana fiskare ensamma eller tillsam-

mans med personer eller företag, vilka idka handel med fisk, bildat ekonomisk förening för omhändertagande och försäljning av fisk som ilandföres inom visst område, må föreningen, därest den finnes äga förutsättning för dylik verksamhet och omfatta tillräckligt antal fiskare, kunna erhålla Kungl. Maj:ts tillstånd att såsom *auktoriserad producentförening* från fiskare för försäljning mottaga fisk, som ilandföres inom området. Tillståndet må begränsas att gälla allenast visst eller vissa slag av fisk. Fisk som omfattas av sådant tillstånd benämnes i det följande *handelsreglerad fisk*.

Auktoriserad producentförening är pliktig att enligt samma grunder, som gälla i fråga om medlems fångst, för försäljning mottaga handelsreglerad fisk, som inom föreningens område ilandföres av annan fiskare.

Är tillförseln av något slag av handelsreglerad fisk så riklig, att det kan antagas att en väsentlig del därav ej kan avsättas för konsumtion i färskt tillstånd, må producentförening efter medgivande av statens jordbruksnämnd lämna fiskare, som mera regelbundet levererar till föreningen och för vilken fiske utgör huvudsaklig eller väsentlig inkomstkälla, företråde till leverans.

I övrigt skall auktoriserad producentförening vid bedrivandet av sin verksamhet ställa sig till efter rättelse de ytterligare villkor, som kunna hava uppställts vid tillståndets beviljande, ävensom de särskilda föreskrifter, som jordbruksnämnden kan komma att meddela.

Tillstånd, varom i första stycket förmäles, må av Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts bemyndigande, av jordbruksnämnden återkallas, då skäl därtill äro.

3 §.

Den som inom auktoriserad producentförenings område ilandför handelsreglerad fisk må mot vederlag överlåta denna, förutom till producentföreningen, allenast till jordbruksnämnden eller eljest i den ordning och under de villkor nämnden bestämmer.

I andra fall än i första stycket avses må handelsreglerad fisk allenast i den ordning och under de villkor jordbruksnämnden bestämmer mot vederlag överlåtas till återförsäljare i och för dennes rörelse eller till person eller företag, som använder fisk för yrkesmässig tillverkning eller beredning av varor till avsalu.

4 §.

Vid handel med fisk skall priset, där ej jordbruksnämnden annat medger, angivas per viktenhet.

C. Om prisregleringsavgift.

1. Svenskfångad fisk.

5 §.

För fisk som ilandföres här i riket skall, där fråga icke är om import, prisregleringsavgift upptagas i den utsträckning och med det belopp, som Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts bemyndigande, jordbruksnämnden bestämmer.

Avgiften skall erläggas i samband med första försäljningen av fisken samt gäldas av köparen. För fisk, som annorledes än å kommunal fiskauktion försäljes för förbrukning i köparens hushåll eller som ilandföres och försäljes av person eller företag, som yrkesmässigt bedriver handel med fisk, skall avgiften dock betalas av säljaren.

6 §.

Prisregleringsavgift enligt 5 § skall inbetalas till jordbruksnämnden i den ordning nämnden bestämmer. Kommunal fiskhamnsförvaltning skall vara skyldig att, om nämnden så föreskriver, uppbära och till nämnden redovisa dylik avgift.

7 §.

Därest prisregleringsavgift, som avses i 5 §, ej inbetalas i föreskriven ordning, må avgiften på framställning av jordbruksnämnden omedelbart utmätas med det belopp, vartill nämnden efter verkställd undersökning fastställer densamma.

Då särskilda skäl därtill äro, må jordbruksnämnden jämväl meddela den avgiftspliktige förbud att tills vidare, till dess avgiften guldits, bedriva sådan verksamhet, som enligt 5 § medför skyldighet att erlägga prisregleringsavgift.

2. *Importfisk.*

8 §.

Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts bemyndigande, jordbruksnämnden må, där så finnes erforderligt för att reglera priset på fisk, förordna, att prisregleringsavgift skall upptagas jämväl för fisk som importeras till riket och förtullas.

Sådant förordnande skall dock ej medföra skyldighet att erlägga prisregleringsavgift för fisk, som i föreskriven ordning utlämnas från provianteringsfrilager för fartygs eller luftfartygs proviantering eller utrustning.

Beträffande fisk, som införes under sådana förhållanden att tullfrihet för densamma åtnjutes eller, i fråga om icke tullpliktig vara, skulle, om den varit tullbelagd, hava åtnjutits enligt 5, 6 eller 8 § tulltaxeförordningen, skall skyldighet att erlägga prisregleringsavgift föreligga allenast såvitt fråga är om återinförsel av vara, vid vars utförande erhållits återbäring av förut erlagd prisregleringsavgift.

9 §.

Prisregleringsavgift för importfisk skall, såvitt ej jordbruksnämnden med stöd av andra stycket annat bestämmer, erläggas till tullverket i den ordning som är föreskriven beträffande tull. Jämväl i fråga om betalningsanstånd, ställande av säkerhet samt påföljd för dröjsmål med eller uteblivande av betalning skall angående sådan prisregleringsavgift gälla detsamma som rörande tull.

I den mån det med hänsyn till förhållandena finnes lämpligare, att prisregleringsavgift för importfisk erlägges i den ordning som sägs i 5 § andra stycket, må jordbruksnämnden efter samråd med tullverket förordna därom. Meddelas sådant förordnande, skola föreskrifterna i 6 och 7 §§ äga tillämpning beträffande avgift som omfattas av förordnandet.

10 §.

Av tullverket uppburna prisregleringsavgifter för importfisk skola i den ordning Kungl. Maj:t föreskriver inlevereras till jordbruksnämnden.

3. *Gemensamma bestämmelser om prisregleringsavgifter.*

11 §.

Därest särskilda skäl föreligga, må jordbruksnämnden meddela befrielse, helt eller delvis, från skyldighet att erlägga prisregleringsavgift så ock

medgiva återbäring, helt eller delvis, av sådan avgift eller förordna om avkortning därav.

12 §.

Medel som inflyta till jordbruksnämnden genom upptagande av prisregleringsavgifter skola enligt jordbruksnämndens bestämmande användas för reglering av priset på fisk.

D. Antecknings- och uppgiftsskyldighet.

13 §.

En var, som yrkesmässigt försäljer handelsreglerad fisk eller som använder sådan fisk för yrkesmässig tillverkning eller beredning av varor till avsalu, så ock en var som bedriver verksamhet, varmed följer skyldighet att erlagga prisregleringsavgift, skall vara skyldig att, i den utsträckning jordbruksnämnden föreskriver och i enlighet med de närmare anvisningar nämnden meddelar, föra sådana anteckningar angående rörelsen, som erfordras för kontroll av handelsregleringen eller över att prisregleringsavgift behörigen erlægges.

Det åligger därjämte näringsidkare, som avses i första stycket, *dels* att på anfordran tillhandahålla nämnden eller dess ombud nämnda anteckningar och förda handelsböcker med därtill hörande handlingar ävensom de övriga uppgifter angående rörelsen nämnden föreskriver, *dels* att i den utsträckning nämnden bestämmer och i enlighet med de närmare anvisningar nämnden meddelar till nämnden eller dess ombud lämna regelbundna uppgifter angående rörelsen.

E. Ansvarsbestämmelser m. m.

14 §.

Överlåter någon fisk i strid mot vad i 3 § är stadgat, eller bryter någon mot vad i 2 § andra stycket stadgats eller mot villkor, som föreskrivits jämlikt 2 § för tillgodonjutande av tillstånd som där avses,

eller överträder någon sådana särskilda föreskrifter, som jämlikt 2 § meddelats av jordbruksnämnden för auktoriserade producentföreningar,

eller bryter någon mot vad i 4 § stadgats, straffes med dagsböter.

Sker överlåtelse, som står i strid mot bestämmelserna i 3 § första stycket, till återförsäljare i och för dennes rörelse eller till person eller företag, som använder fisk för yrkesmässig tillverkning eller beredning av varor till avsalu, straffes jämväl förvärvaren med dagsböter.

15 §.

Den som bryter mot förbud, varom i 7 § andra stycket förmäles, straffes med dagsböter eller fängelse i högst sex månader.

Underlåter någon att i anteckningar, varom i 13 § första stycket förmäles, införa uppgift, som bort där införas, straffes, där underlåtenheten är uppsåtlig, med dagsböter eller fängelse i högst sex månader samt eljest med dagsböter.

Inför någon oriktig uppgift i sådana anteckningar, som nyss nämnts, eller lämnar någon oriktig uppgift vid fullgörande av uppgiftsskyldighet, varom i 13 § andra stycket förmäles,

straffes, där den oriktiga uppgiften införts eller lämnats mot bättre vetande, med dagsböter eller fängelse i högst sex månader samt, där så ej är fallet men den som infört eller lämnat uppgiften därvid gjort sig skyldig till grov vårdslöshet, med dagsböter.

16 §.

Den som underlåter att fullgöra vad enligt 13 § andra stycket åligger honom, böte från och med femton till och med trehundra kronor. Jordbruksnämnden må jämväl förelägga honom vite.

Länsstyrelse äger fälla till vite enligt denna paragraf.

17 §.

Upplysning, som inhämtats med stöd av 13 §, må ej yppas i vidare mån än som erfordras för vinnande av det med upplysningens inhämtande avsedda ändamålet. Bryter någon häremot, straffes, där han ej för brottet är underkastad ansvar enligt allmänna strafflagen, med dagsböter.

18 §.

Husbonde ansvarar för sådan i 14 eller 15 § omförmäld förseelse, som begås av hans husfolk eller i hans arbete antagen person, liksom vore förseelsen begången av honom själv, såframt ej omständigheterna göra sannolikt, att förseelsen skett utan hans vetskap och vilja.

19 §.

Åtal enligt 14 § andra stycket må av allmän åklagare väckas allenast efter anmälan eller medgivande av jordbruksnämnden.

20 §.

Brott, varom i 17 § förmäles må, där det icke skall straffas enligt allmänna strafflagen, av allmän åklagare åtalas allenast efter angivelse av målsäganden.

21 §.

Jordbruksnämnden äger meddela närmare föreskrifter rörande tillämpningen av denna förordning samt medgiva undantag från de i 3 § givna bestämmelserna.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1952 och gäller till och med den 30 juni 1954. Vad i förordningen stadgas i fråga om åsidosättande av tystnadsplikt samt beträffande annan förseelse, vilken ägt rum under tiden för förordningens giltighet, skall äga tillämpning även efter det förordningen i övrigt upphört att gälla.

Med stöd av äldre bestämmelser meddelade tillstånd att med ensamrätt för försäljning mottaga strömming och sill, som ilandföres utmed viss kuststräcka, skola fortfarande gälla.

Utskottet har för behandling i samband med propositionen tilldelats två i anledning av densamma väckta motioner, nr 391 i första kammaren av herr *Persson, Karl*, och nr 523 i andra kammaren av herr *Dickson*. Motionerna, vilka hänvisats till behandling av lagutskott i vad de kunde angå de delar av propositionen, som hänvisats till sådant utskott, och i övrigt till jordbruksutskottet, beröra emellertid icke propositionen såvitt denna behandlats av andra lagutskottet.

I förordningen den 17 juni 1948 (nr 311) om viss reglering av handeln med fisk, m. m., vilken förordning erhållit fortsatt giltighet till och med den 30 juni 1952, äro bestämmelser meddelade om handelsreglering — grundad på auktorisation av s. k. producentföreningar — och om prisregleringsavgift på fisk.

I skrivelse den 29 januari 1952 har *statens jordbruksnämnd* framlagt förslag rörande pris- och exportregleringen på fisk efter den 30 juni 1952 m. m. Nämnden har anmält, att den i förevarande frågor dels haft överläggningar med nämndens råd i fiskregleringsfrågor, dels samrått med *statens priskontrollnämnd* och *fiskeristyrelsen*. Därvid ha nämndens synpunkter och förslag i sak biträts.

Jordbruksnämnden har vidare i skrivelse den 12 februari 1952 framlagt förslag till vissa ändringar i förordningen den 17 juni 1948 om reglering av handeln med fisk, m. m.

Föredraganden, statsrådet Hjalmar Nilson, har i propositionen, i den del denna behandlats av utskottet, anfört följande:

»Jag har tidigare uttalat att nu gällande förordning om viss reglering av handeln med fisk, vars giltighetstid utgår den 30 juni 1952, bör efterföljas av en ny förordning i ämnet med en giltighetstid av två år. I anslutning härtill torde jag till slut få upptaga de av jordbruksnämnden berörda frågorna om vissa ändringar i förordningen. Vad nämnden föreslagit i fråga om ändring av sättet för uppbörden av prisregleringsavgift för importfisk föranleder ingen erinran från min sida. Det synes likaså lämpligt att skyldigheten att erlægga prisregleringsavgift för annan fisk i de fall, som nämnden berört, skall åvila säljaren. Förordningen torde följaktligen böra ändras på dessa punkter. Vad till slut angår nämndens förslag att förordningens ansvarsbestämmelser skola utvidgas så att vid olovlig överlåtelse av handelsreglerad fisk straff skall kunna ådömas även förvärvaren har, enligt vad jag inhämtat, behov av en dylik utvidgning visat sig föreligga i vissa fall. Jag vill därför ej motsätta mig densamma. Straffbestämmelsen torde dock ej böra avse enskild förbrukare utan — i överensstämmelse med vad som angivits i jordbruksnämndens senare skrivelse — böra äga tillämpning endast vid överlåtelse till återförsäljare i och för dennes rörelse eller till person eller företag, som använder fisk för yrkesmässig tillverkning eller beredning av varor till avsalu.»

Utskottet. Jordbruksutskottet, som behandlat propositionen, utom såvitt angår förordningsförslaget, ävensom i anledning av propositionen väckta motioner, har i avgivet utlåtande, nr 35, icke mot propositionen gjort någon erinran, som föranleder ändring i den föreslagna förordningen.

På grund härav och då utskottet för sin del icke funnit anledning till anmärkning mot det genom propositionen framlagda författningsförslaget, får utskottet hemställa,

att riksdagen måtte antaga det genom förevarande proposition framlagda förslaget till förordning om viss reglering av handeln med fisk, m. m.

Stockholm den 6 maj 1952.

På andra lagutskottets vägnar:

EDVIN JACOBSSON.

Vid detta ärendes behandling ha närvarit

från första kammaren: herrar Sten, Nils Elowsson, Sunne, Uhlén, Bengtson, fru Carlqvist, herrar Nils Theodor Larsson och Ahlberg; samt

från andra kammaren: herrar Jacobsson i Igelsbo, Ryberg*, fröken Höjer, herrar Andersson i Alfredshem, Jönsson i Lund, fru Ewerlöf och herr Andersson i Linköping.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.